

กระบวนการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกร
ในอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ และการบูรณาการสร้าง
และพัฒนาระบบตลาดเกษตรกรอินทรีย์

Process of Organic Agriculture Establishment along with Sufficiency Economy
Philosophy of San-sai Farmers, Chiang Mai Province and Integration for
Construction and Development of Organic Agricultural Marketing System

กฤษดา ภักดี¹ ธนรักษ์ เมฆขยาย¹ ยงยุทธ ศรีเกี่ยวพัน² ขยัน สุวรรณ²

อุบล ทศนโกวิท³ สุวิชา อินหนองแดง³ สุภลักษณ์ ล้อมลาย⁴

และสุจิตรา อมรสุวรรณ

Krisda Bhackdee¹, Tanarak Meckhayai¹, Yongyooth Srigiofun², Khayan Suwan²,

Ubol Tassanakowit³, Suvicha Innongchang³ Supalucsana Lomlai⁴

and Suchitra Amornsuwan⁵

¹ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เชียงใหม่ 50290

² คณะผลิตกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เชียงใหม่ 50290

³ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอสันทราย เชียงใหม่ 50210

⁴ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เชียงใหม่ 50000

⁵ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีลำพูน ลำพูน 51140

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ในการวิจัย 1) ก่อตั้งกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2) ศึกษาสภาพการทำงานของกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์และปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ และ 3) บูรณาการในการสร้างและพัฒนาระบบตลาดเกษตรกรอินทรีย์ ใน อ.สันทราย จ. เชียงใหม่ การวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะ 2 ข้อแรก การวิจัยทำร่วมกับเกษตรกรในตำบลต่างๆ จำนวน 51 คน/ครัวเรือน ที่รวมกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์และทำการปลูกพืชอินทรีย์ภายหลังการรับการส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการฟาร์ม และรับกระบวนการเรียนรู้การบริหารจัดการศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน พบว่า

1. การจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่เกษตรกรเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ทั้งนี้ต้องอาศัยการดำเนินการตามขั้นตอนสำคัญ 4 ประการ คือ ก่อร่างสร้างกลุ่ม, ลงมือปฏิบัติการ, ขยายตัว, และพลังคือสามัคคี กลุ่มเกษตรกรอินทรีย์พัฒนากลุ่มอย่างต่อเนื่องถึงขั้นตอนที่ 3 เพียงแต่ยังขาดกิจกรรมการจำหน่ายผลิตภัณฑ์หรือปัจจัยการผลิตระหว่างสมาชิกด้วยกัน

2. สภาพการทำงานของกลุ่มเกษตรกรที่ประสบผลสำเร็จและเป็นไปตามเป้าหมายหรือไม่ อาศัยกิจกรรมของกลุ่มเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จ ซึ่งร่วมกันกำหนดขั้นตอนก่อร่างสร้างกลุ่ม โดยสมาชิกกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์มีการพบปะแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันอยู่เสมอ การปลูกพืชอินทรีย์ได้ผลเฉพาะการปลูกผักอินทรีย์ แม้ว่าสมาชิกจะได้จัดทำปุ๋ยอินทรีย์, ปุ๋ยชีวภาพ, ฮอร์โมนพืช, สารสมุนไพรไล่แมลงไว้ใช้เอง แต่ยังไม่สามารถสร้างความสำเร็จกับการทำนาข้าวอินทรีย์

สมาชิกทำบัญชีครัวเรือนกันทุกคน แต่ส่วนใหญ่ขาดความต่อเนื่องหรือบันทึกข้อมูลย้อนหลัง และกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์กำลังพยายามดำเนินการปลูกพืชผักให้ถูกต้องตามหลักการเพื่อขอรับการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและได้รับการยอมรับต่อไป

3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ประกอบด้วย โครงสร้างองค์กรและการทำหน้าที่ตามโครงสร้างองค์กร, การบริหารจัดการองค์กร, ความเสถียรต่อการเข้าร่วมกิจกรรม, และผู้นำ

Abstract

Objectives of the study are: 1) to establish a group of organic in accordance with philosophy of sufficiency economy, 2) to study the behavior of a group of organic farming and factors affecting the activity of a group of organic farming, and 3) to integrate the creation and development of organic market in Sansai, Chiangmai. The purpose of this research was attempted to study only item 1 and item 2. Research conducted in collaboration with the farmers in the district, included 51 persons / household who integrated a group of organic farmers. This group has been promoted and learned about organic crops, the knowledge about farm management, and integrated pest management process. The results of the study showed that;

1. The establishment of a group of organic farmers in accordance with the philosophy of sufficiency economy must rely on four procedures which are; 1) group establishment, 2) action and performance, 3) expanding group and 4) power of unity. The Organic group has been continually developed to the third step. However this group are still lack of activity distribution among the members together.

2. The successful working conditions and objectives or unreliable on group activities of this group of farmers is measurement of success indicator which is set up during the group establishment by members exchanged ideas and knowledge. The only viable organic crops are organic vegetables. Although, the farmers utilize organic fertilizers, bio fertilizers, plant hormones, nutrients, herbal insect repellent, there still can not make a success with organic rice farming. Members do the household accounting. However a majority of members are lack of continuity or historical records. Organic groups are trying to grow organic agricultural products in order to obtain organic certification from a recognized agency.

3. Factors that affect the success of organic farming, including organizational structure and functional organization structure, management, organization, sacrifice to join the group, and the leader of the group.

